

Λέσχη ανάγνωσης

Παρουσίαση

βιβλίου

Σταύρια Ζαχαριάδου

Γ'6

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος Κλασική Λογοτεχνία 57
ΕΡΙΧ ΜΑΡΙΑ ΡΕΜΑΡΚ
ΟΥΔΕΝ ΝΕΩΤΕΡΟΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

Ουδέν Νεότερον από το Δυτικόν Μέτωπον
Έριχ Μαρία Ρεμάρκ

Μετάφραση: Κώστας Θρακιώτης

Εκδοτικός οίκος: Σ. Ι. Ζαχαρόπουλος Α. Ε., Αθήνα

Χρονολογία έκδοσης: 1999 Αρ. σελίδων: 231

Βιογραφικό σημείωμα:

Ο Έριχ Μαρία Ρεμάρκ (το πραγματικό του όνομα ήταν Έριχ Πάουλ Ρεμάρκ) γεννήθηκε στις 22 Ιουνίου 1898 στο Όσναμπρουκ της Κάτω Σαξονίας, στη Γερμανία. Πέθανε στις 25 Σεπτεμβρίου 1970 στο Λοκάρνο της Ελβετίας.

Ο πατέρας του καταγόταν από τη Γαλλία και ήταν βιβλιοδέτης. Η μητέρα του ήταν Γερμανίδα. Ο Έριχ είχε πολύ στενή σχέση με τη μητέρα του, η σχέση του με τον πατέρα του ήταν κάπως απρόσωπη.

Το 1916, σε ηλικία 18 ετών κατατάχθηκε στο Γερμανικό στρατό και πολέμησε στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Στα χαρακώματα του δυτικού μετώπου τραυματίστηκε άσχημα. Τα τραύματά αυτά του δημιουργούν προβλήματα μέχρι και το τέλος της ζωής του.

Το 1929 κυκλοφόρησε το βιβλίο του «Ουδέν νεώτερον από το δυτικόν μέτωπον», το οποίο το 1930 γίνεται ταινία. Δυστυχώς το 1933 τα βιβλία του κήκαν από το ναζιστικό καθεστώς και ο ίδιος αυτοεξορίστηκε στην Ελβετία.

Βιογραφικό σημείωμα

Το 1940 μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες και λίγα χρόνια αργότερα, πήρε την αμερικανική υπηκοότητα. Το 1948 επιστρέφει στην Ελβετία μέχρι το θάνατό του.

Ανάμεσα στα μυθιστορήματά του περιλαμβάνονται:

- Ο μαύρος οβελίσκος,
- Η αφίδα του Θριάμβου,
- Αγάπα τον πλησίον σου
- Ο Παράδεισος δεν έχει ευνοούμενους,
- Η νύχτα της Λισαβόνας.

Ο Έριχ έγραψε, επίσης, και σενάρια για το Χόλλυγουντ.

Αντιπολεμικό μυθιστόρημα

Το βιβλίο αυτό είναι ένα αντιπολεμικό μυθιστόρημα. Παρουσιάζει τον πόλεμο με μια νέα οπτική σκοπιά την αντιπολεμική. Ήταν διαφορετική από την λεγόμενη επική ή ηρωική σκοπιά, με την οποία παρουσιάζονταν ο πόλεμος από την εποχή του Ομήρου ως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Όταν εκδόθηκε το 1929 «τάραξε τα νερά» της λογοτεχνίας από το αντιπολεμικό του πνεύμα, με αποτέλεσμα να απαγορευτεί η κυκλοφορία του και να καεί από τους Ναζί. Αυτό έγινε διότι η αντιηρωική ματιά του απλού στρατιώτη, η ειρηνιστική του διάθεση και η καταγγελία του πολέμου ερχόταν σε αντιπαράθεση με τα σχέδια της ευρωπαϊκής κυριαρχίας και όχι μόνο των Ναζί.

Επίσης, όπως και το βιβλίο, έτσι και η ταινία που βασίστηκε σε αυτό απαγορεύτηκε, ενώ ο ίδιος ο συγγραφέας αντιμετώπιστηκε ως εχθρός της πατρίδας του.

Ο πόλεμος των χαρακωμάτων

Ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος (1914-1918) χαρακτηρίστηκε ως πόλεμος των χαρακωμάτων. Οι στρατιώτες δημιούργησαν κάτω από τη γη ολόκληρα συστήματα υπόγειων διαβάσεων και καταφυγίων. Με την πάροδο του χρόνου αυτά τα συστήματα επεκτεινόταν. Μέσα σε αυτά τα υπόγεια ζούσαν για πολλούς μήνες περιμένοντας την επίθεση του εχθρού ή κάνοντας αντεπιθέσεις.

Ήταν ένας μακροχρόνιος πόλεμος στον οποίο οι στρατιώτες εμφάνιζαν συχνά διάφορες αρρώστιες, πείνα, υπέφεραν από την πείνα, τη δίψα, τη βρωμιά, τη λάσπη, τις ψείρες και τα ποντίκια.

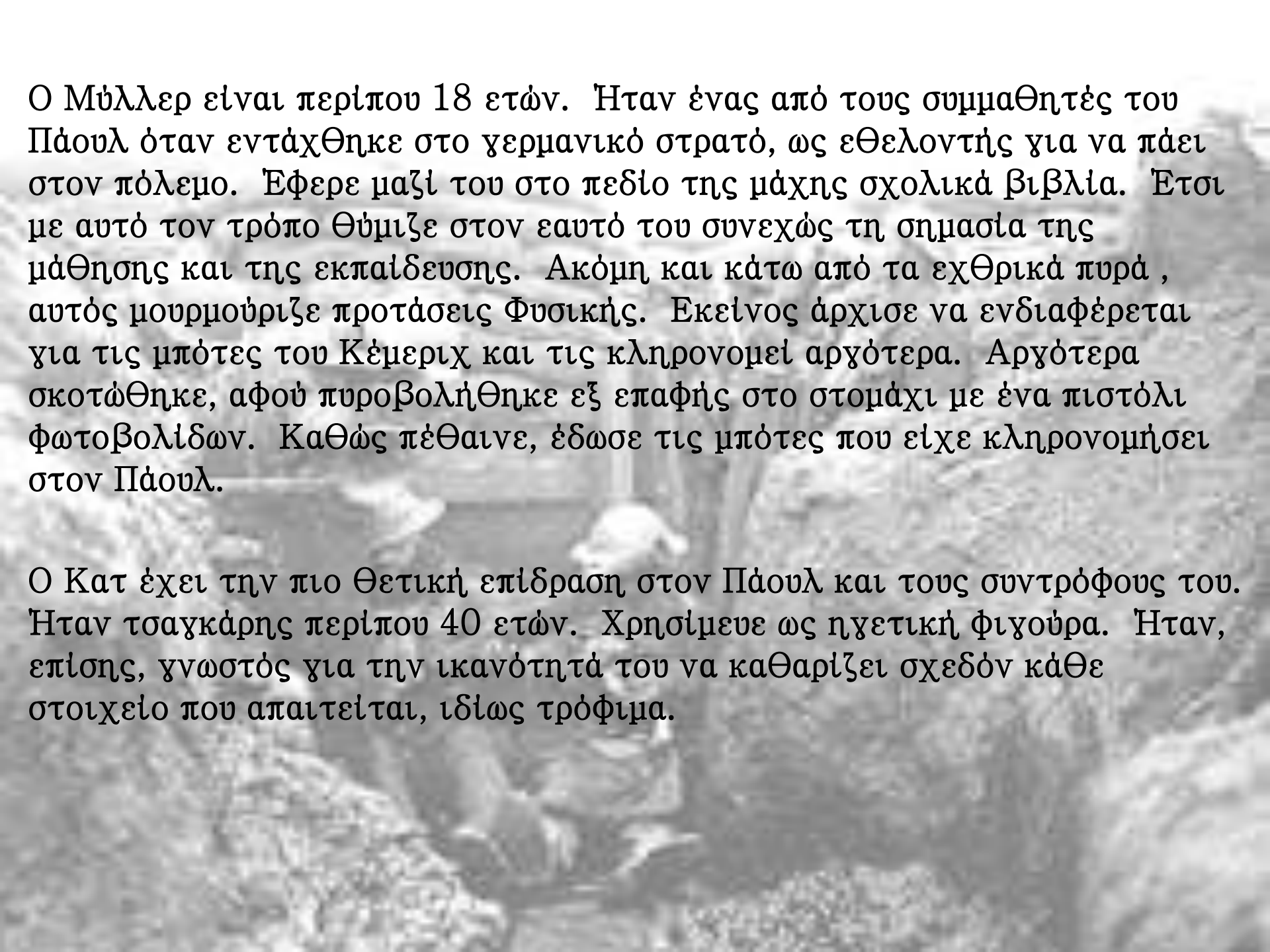
Επίσης η ψυχολογική κατάσταση των στρατιωτών δεν ήταν και πολύ καλή. Κάποιοι, μη αντέχοντας αυτή την κατάσταση, πάθαιναν κρίσεις πανικού ή τρελαίνονταν. Έτσι έφευγαν από τα χαρακώματα και σκοτώνονταν από τους εχθρούς.

Ο Α' Παγκόσμιος πόλεμος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και σαν βιομηχανικός, αφού εκεί χρησιμοποίησαν νέα όπλα που είχαν κατασκευάσει.

Οι πρωταγωνιστές:

Ο Πάουλ Μπόιμερ είναι ο αφηγητής και κεντρικός ήρωας του έργου. Είναι ένας δεκαοκτάχρονος μαθητής ο οποίος όπως και χιλιάδες άλλοι συνομήλικοί του, πήγε στα στρατολογικά γραφεία για να καταταγεί. Στα 19 του χρόνια, ο Πάουλ στρατολογείται στο γερμανικό στρατό, υπηρέτησε στο Δυτικό Μέτωπο, βιώνοντας σοβαρές ψυχολογικές και σωματικές επιπτώσεις που είχε ο πόλεμος. Κατά τη διάρκεια του πολέμου ο Πάουλ τραυματίζεται και μετά την ανάρρωσή του επιστρέφει στο μέτωπο.

Ο Κροπ ήταν στην τάξη του Πάουλ στο σχολείο. Προς το τέλος του μυθιστορήματος καταλήξανε μαζί σε ένα νοσοκομείο, καθώς και οι δύο τραυματίστηκαν από οβίδα. Ο Κροπ υποβάλλεται σε ακρωτηριασμό του χεριού του και έτσι αρχικά σχεδιάζει να αυτοκτονήσει. Το βιβλίο όμως, ανέβαλε την αυτοκτονία λόγω της δύναμης της στρατιωτικής συντροφικότητας.

Ο Μύλλερ είναι περίπου 18 ετών. Ήταν ένας από τους συμμαθητές του Πάουλ όταν εντάχθηκε στο γερμανικό στρατό, ως εθελοντής για να πάει στον πόλεμο. Έφερε μαζί του στο πεδίο της μάχης σχολικά βιβλία. Έτσι με αυτό τον τρόπο θύμιζε στον εαυτό του συνεχώς τη σημασία της μάθησης και της εκπαίδευσης. Ακόμη και κάτω από τα εχθρικά πυρά, αυτός μουρμούριζε προτάσεις Φυσικής. Εκείνος άρχισε να ενδιαφέρεται για τις μπότες του Κέμεριχ και τις κληρονομεί αργότερα. Αργότερα σκοτώθηκε, αφού πυροβολήθηκε εξ επαφής στο στομάχι με ένα πιστόλι φωτοβολίδων. Καθώς πέθαινε, έδωσε τις μπότες που είχε κληρονομήσει στον Πάουλ.

Ο Κατ έχει την πιο θετική επίδραση στον Πάουλ και τους συντρόφους του. Ήταν τσαγκάρης περίπου 40 ετών. Χρησίμευε ως ηγετική φιγούρα. Ήταν, επίσης, γνωστός για την ικανότητά του να καθαρίζει σχεδόν κάθε στοιχείο που απαιτείται, ιδίως τρόφιμα.

Ο Τζάντεν δούλεψε ως κλειδαράς πριν από τον πόλεμο. Ο Πάουλ αναφέρει συχνά στο βιβλίο πόσο λαιμαργός είναι. Επίσης, ο Τζάντεν μισούσε τον δεκανέα, αλλά αργότερα τον συγχωρεί.

Περίληψη:

Τα γεγονότα διαδραματίζονται στα χαρακώματα και στα πεδία μάχης του Δυτικού Μετώπου κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο. Μερικές άλλες σκηνές διαδραματίζονται στα νοσοκομεία όπου μας μιλά για εκατοντάδες σοβαρά τραυματισμένους ανθρώπους οι οποίοι πολεμούν για την πατρίδα τους. Σε όλες τις σκηνές τα συναισθήματα που κυριαρχούν είναι η αγωνία, ο φόβος αλλά κυριότερη είναι η εμπειρία του Θανάτου. Μέσα από το βιβλίο μαθαίνουμε πώς ζούσαν στα χαρακώματα. Ακόμη μας αναφέρει διάφορα προβλήματα και πολλές δυσκολίες που αντιμετώπιζαν εκεί. Επίσης, μέσω του βιβλίου μαθαίνουμε πώς νιώθει ένας στρατιώτης ο οποίος μόλις φύγει από το σχολείο και την εφηβεία υπηρετεί την πατρίδα του γνωρίζοντας πως θα πεθάνει.

Ο Πάουλ στα 19 του χρόνια, στρατολογείται στο γερμανικό στρατό και υπηρετεί στο Δυτικό Μέτωπο, βιώνοντας σοβαρές ψυχολογικές και σωματικές επιπτώσεις που είχε ο πόλεμος. Εκεί βρίσκεται μαζί με μερικούς συμμαθητές του, καθώς γνωρίζει και καινούργια άτομα. Προσπαθούν με πολλές δυσκολίες να επιβιώσουν χρησιμοποιώντας έξυπνους τρόπους και διάφορα άλλα μέσα. Μερικοί φίλοι του τραυματίζονται σοβαρά και χάνουν τη ζωή τους, με αποτέλεσμα ο Πάουλ να είναι λυπημένος και ταυτόχρονα ο φόβος που νιώθει για τον θάνατο να αυξάνεται. Λαμβάνει μέρος σε διάφορες μάχες. Σε μια από αυτές ο Πάουλ τραυματίζεται από μια οβίδα στο γόνατο, καθώς και ο φίλος του ο Κατ τραυματίζεται στην ίδια μάχη από μια οβίδα που τον είχε χτυπήσει στο χέρι. Νοσηλεύονται μαζί στο νοσοκομείο. Όταν ο Πάουλ αναρρώνει, επιστρέφει στο μέτωπο. Μετά από καιρό, καταπίνει καταλάθος αέριο και έτσι παίρνει άδεια για δεκαπέντε μέρες να πάει σπίτι του. Μια ηλιόλουστη φθινοπωρινή μέρα, σαν βρισκότανε στην αυλή του σπιτιού του, πέθανε.

«μια μέρα ήσυχη, σ' όλο το μέτωπο και που το επίσημο ανακοινωθέν ανέφερε στερεότυπα: Ουδέν νεώτερον από το δυτικόν μέτωπον»

Αξίες και μηνύματα

- **Αντιπολεμικό μήνυμα.**
- **Ο πόλεμος δεν είναι μόνο ηρωισμός. Πόλεμος = θάνατος, καταστροφή, πόνος.**
- **Μέγιστη αξία είναι η ζωή και η ειρήνη.**
- **Ο πόλεμος είναι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας.**
- **Στον πόλεμο, ο θάνατος και η καταστροφή είναι τα ίδια, είτε είσαι νικητής είτε είσαι ηττημένος.**
- **Τον πατριωτισμό (αγάπη προς την πατρίδα) την εκμεταλλεύονται πολλοί για να οδηγήσουν τον κόσμο σε πόλεμο.**

Δυνατές σκηνές:

- Σκηνές που περιγράφουν βομβαρδισμούς και μάχες.
- Σκηνές που περιγράφουν τη ζωή στα χαρακώματα.
- Ο τραυματισμός, ο ακρωτηριασμός και ο Θάνατος του Κέμεριχ.
- Ο Θάνατος του Μύλλερ από πυροβολισμό στο στομάχι.
- Ο τραυματισμός του Πάουλ και του Κατ από οβίδα και ο ακρωτηριασμός του Κατ.
- Οι προσπάθειες του Πάουλ να σώσει τη ζωή ενός τραυματισμένου Γάλλου εχθρού και οι τύψεις που έχει, όταν αυτός πεθαίνει.

Συναισθήματα:

Τα συναισθήματα που προκαλεί το διάβασμα του βιβλίου είναι λύπη και συγκλονισμός για το θάνατο και τη δυστυχία τόσων ανθρώπων, απογοήτευση γιατί οι άνθρωποι λύνουν τις διαφορές τους με πόλεμο. Επίσης δημιουργούνται μικρά αισθήματα ελπίδας γιατί μπορεί διαβάζοντας αυτό και παρόμοια βιβλία να παραδειγματιστούμε και να δώσουμε περισσότερες ευκαιρίες ειρήνης παρά πολέμου.